

บทที่ 4

ความเป็นมาของการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ 26 ของ สทท.11

การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน ที่จัดขึ้นระหว่าง 20 กรกฎาคม - 5 สิงหาคม 2539 ณ เมืองแอตแลนตา ประเทศสหรัฐอเมริกา นับเป็นการจัดการแข่งขันระดับนานาชาติที่สำคัญของมนุษยชาติ ซึ่งจัดขึ้นทุกๆ 4 ปี และมีนักกีฬาจากประเทศต่างๆทั่วโลกเข้าร่วมการแข่งขันจำนวนมาก ครั้งนี้เป็นการจัดการแข่งขันครั้งที่ 26 ที่มีประเทศเข้าร่วม 197 ประเทศ มีกีฬาที่แข่งขันทั้งหมด 26 ประเภท รวม 271 รายการ และมีนักกีฬาจากประเทศต่างๆเข้าร่วมแข่งขันประมาณ 10,768 คน

การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ นับเป็นการเฉลิมฉลองศตวรรษแรกของกีฬาโอลิมปิกที่ได้จัดการแข่งขันมาแล้วครบ 100 ปี และเป็นการจัดการแข่งขันที่ทันสมัยและใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ที่สุดเท่าที่เคยปรากฏในประวัติศาสตร์การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกทุกครั้งที่ผ่านมา ดังนั้นในการจัดการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกของ สทท.11 จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจศึกษาอยู่ไม่น้อย

เหตุผลในการถ่ายทอด

เนื่องจากกรมประชาสัมพันธ์เห็นว่าสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11(สทท.11) ในฐานะสื่อมวลชนของรัฐ มีภาระหน้าที่และความรับผิดชอบงานด้านการเผยแพร่ข่าวสารในทุกด้านสู่ประชาชนทั่วประเทศ จึงได้มีนโยบายในการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเช่นเดียวกับสื่ออื่นๆ เพื่อต้องการแสดงศักยภาพของความเป็นสื่อที่จะนำข้อมูลข่าวสารทุกด้านสู่ประชาชนและสร้างสรรค์ ความเชื่อถือต่อประชาชนที่รับชม ทั้งนี้เนื่องจาก สทท.11 เห็นว่าถ้าสื่อใดๆไม่ดำเนินการรายงานและนำเสนอรายการที่มีความสำคัญและความต้องการของผู้ชมแล้ว สื่อเหล่านั้นก็จะไม่ได้รับความนิยมนและไม่เป็นที่สนใจของประชาชนอีกต่อไป เช่นเดียวกับ สทท.11 หากมีเหตุการณ์ที่สำคัญเกิดขึ้นแต่ไม่ดำเนินการใดๆเลย ก็คงหวังไม่ได้ที่จะให้มีผู้ชมหันมาสนใจ ซึ่งจะส่งผลไปถึงงานประชาสัมพันธ์โดยภาพรวมด้วย

ยิ่งไปกว่านี้กรมประชาสัมพันธ์ยังเล็งเห็นประโยชน์ในการลงทุนถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ด้วยว่าน่าจะคุ้มค่ากับการลงทุน โดยได้พิจารณาจากเหตุผลต่างๆดังต่อไปนี้

1. การพิจารณาด้านนโยบายของรัฐ

1.1 รัฐมีนโยบายในการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของคนในชาติ รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนเล่นกีฬาเพื่อสุขภาพและการเชื่อมความสัมพันธ์ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ดังนั้นการลงทุนสนับสนุนงบประมาณในการใช้สื่อของรัฐนำข่าวสารด้านการศึกษาทั้งจากภายในประเทศและต่างประเทศมาสู่ประชาชนทั่วประเทศจึงน่าจะเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า

1.2 รัฐมีนโยบายในการประชาสัมพันธ์ให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับจากนานาประเทศ การเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาย่อมเป็นส่วนหนึ่งที่นานาประเทศจะรู้จักประเทศไทย แต่ในวงการสื่อมวลชน การที่สื่อของรัฐได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมการถ่ายทอดกีฬานานาชาติ ย่อมเป็นอีกทางหนึ่งที่ช่วยให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

1.3 รัฐมีนโยบายในการพัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีสารสนเทศ การที่รัฐมีโอกาสส่งบุคลากรออกไปสัมผัสและปฏิบัติหน้าที่ในการถ่ายทอดกีฬาในระดับนานาชาติ ช่วยให้บุคลากรของหน่วยงานของรัฐได้มีความรู้ ประสบการณ์ รวมทั้งทักษะในการรับรู้และใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ รวมทั้งได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคลากรที่มีความชำนาญในด้านต่างๆกว้างขวางมากยิ่งขึ้น

2. การพิจารณาด้านการบริหารสื่อ

เป้าหมายและจุดประสงค์ของการจัดตั้งองค์กรสื่อมวลชนของรัฐก็เพื่อให้ประชาชนได้รับรู้ข่าวสารในทุกด้านและในระยะยาวเพื่อต้องการสร้างศรัทธา ความเชื่อถือ รวมถึงการยอมรับในฐานะสื่อที่คุณภาพ ดังนั้นการดำเนินการด้านบริหารรายการ โดยจัดหาหรือดำเนินการใดๆที่จะให้ได้มาซึ่งรายการที่ประชาชนสนใจ จึงถือเป็นหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในการบริหารสื่อที่จะต้องสรรหาสิ่งเหล่านั้นมาสู่ผู้ชมหรือผู้ฟัง

ด้วยเหตุนี้คำถามที่ว่าเราเป็นสื่อของรัฐที่ไม่จำเป็นต้องแข่งกับสื่อใด จึงเป็นคำถามที่ล้ำสมัยและไม่สามารถนำมาใช้ในยุคสังคมข่าวสารได้อีกต่อไป ทั้งนี้เพราะประชาชนมีทางเลือกรับข่าวสารมากมาย ดังนั้นหากมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นในโลกแล้วสื่อของรัฐไม่ทำเพราะไม่ยอมแข่งกับใคร ค่อไปคนคงไม่ดูทีวีช่องนี้ แล้วเมื่อถึงเวลานั้นสื่อของรัฐจะไปประชาสัมพันธ์กับใคร?

3. การพิจารณาจากเงินลงทุนและการเปิดรับของผู้ชม

เงินลงทุนที่นำมาใช้ในการดำเนินการถ่ายทอดการแข่งขันได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ในการจัดซื้อ จัดหา หรือดำเนินการใดๆ ให้ได้มาซึ่งรายการที่ประชาชนสนใจ และด้มองเฉพาะแค่สื่อโทรทัศน์หากประชาชน 60 ล้านคนทั่วประเทศ ซึ่งในจำนวนนี้เพียง 1 ใน 3 เปิดรับชมรายการแม้เพียงครั้งเดียวก็เท่ากับการที่หน่วยงานของรัฐได้ทำประโยชน์ให้เกิดขึ้นกับประชาชนโดยตรงและในทางอ้อมก็เท่ากับเฉลี่ยค่าใช้จ่ายให้กับคน 18-20 ล้านคน ก็จะประมาณคนละ 1 บาท และถ้าดูมากกว่า 1 ครั้ง ก็เฉลี่ยลดลงไปอีก จึงเท่ากับเป็นการคืนกำไรจากการทำประโยชน์จากสื่อของรัฐกลับคืนสู่ประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

4. การพิจารณาด้านการสนับสนุนของประชาชน

ในระยะยาวการที่ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารด้านกีฬาระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกีฬาที่สำคัญอย่างเช่น กีฬาโอลิมปิก เอเชียนเกมส์ ฟุตบอลโลก และอื่นๆ จะช่วยให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวและมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงานด้านกีฬาของรัฐและพร้อมที่จะให้การสนับสนุนรัฐในการจัดการแข่งขันในระดับนานาชาติ หรือแม้แต่การเตรียมนักกีฬาไปแข่งขันในต่างชาตก็ตาม

5. การพิจารณาด้านเศรษฐกิจในระยะยาว

การให้ข้อมูลข่าวสารด้านการกีฬาอย่างต่อเนื่องผ่านทางสื่อของรัฐ นอกจากจะเป็นหลักประกันในความจงใจของรัฐในการสนับสนุนและส่งเสริมด้านการกีฬาของชาติอย่างจริงจังตามนโยบายที่ได้วางไว้แล้ว ยังจะส่งผลกระทบยาวให้เศรษฐกิจของประเทศได้ขยายตัวทั้งในแง่ของการสร้างบุคลากรในชาติ เพื่อผลในการแข่งขันกีฬาที่สำคัญในอนาคตและการใช้เทคโนโลยี ไม่ว่าจะทั้งส่วนที่นำเข้าและสร้างขึ้นในประเทศ รวมไปถึงการใช้เทคโนโลยีของสื่อที่จะต้องนำเอาข่าวสารด้านกีฬาที่สำคัญเหล่านี้ไม่ว่าจะเกิดขึ้นที่ใดใน โลกกลับมาสู่ประชาชนคนไทยทั่วทุกภูมิภาคในประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเหตุผลต่างๆที่นำมาพิจารณา กรมประชาสัมพันธ์จึงได้กำหนดนโยบายในการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ ดังนี้

นโยบายในการถ่ายทอด

ในการดำเนินการถ่ายทอด สทท.11 ได้กำหนดนโยบายในการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ถ่ายทอดพิธีเปิด-พิธีปิด และเกมส์การแข่งขันต่างๆอย่างต่อเนื่อง โดยมีชั่วโมงการถ่ายทอดสดประมาณ 150 ชั่วโมงตลอดช่วงเวลาการแข่งขัน
2. ผลิตรายการ รายงานเจาะลึกโดยถ่ายทอดสดจากแอตแลนต้า เป็นประจำทุกวันๆละ 30 นาที
3. ประสานการปฏิบัติในการถ่ายทอดสดและรายงานผลกับหน่วยต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การถ่ายทอดดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4 ใช้สื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ของกรมประชาสัมพันธ์ในการรายงานข่าวและผลการแข่งขันอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

จะเห็นได้ว่าจากนโยบายการถ่ายทอดดังกล่าว กรมประชาสัมพันธ์จึงได้จัดงบประมาณเพื่อการถ่ายทอดสดและการรายงานผลการแข่งขันกีฬาประเภทต่างๆมาให้ประชาชนทั่วประเทศได้รับชมอย่างต่อเนื่องทุกวันตั้งแต่พิธีเปิดการแข่งขันในวันที่ 19 กรกฎาคม 2539 หรือตรงกับวันเสาร์ที่ 20 กรกฎาคม 2539 ตามเวลาในประเทศไทย ไปจนถึงพิธีปิดการแข่งขันในวันจันทร์ที่ 5 สิงหาคม 2539 โดยรายการที่นำเสนอประกอบด้วยรายการหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดสด เทปบันทึกภาพการแข่งขัน การสรุปผลการแข่งขันประจำวัน รวมไปถึงการรายงานข่าวและการเจาะข่าวความเคลื่อนไหวและเหตุการณ์ต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวกับการแข่งขันและนักกีฬา โดยเฉพาะในส่วนของกีฬาที่เป็นความหวังเหรียญทองของประเทศไทย เช่น มวย หรือที่ประชาชนไทยให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ความคาดหวังของ สทท.11 ในครั้งนี้ เพียงแค่ต้องการสร้างความยอมรับจากผู้ชมโทรทัศน์ว่าถึงจะเป็นสื่อของรัฐ ก็สามารถเป็นทางเลือกที่ดีให้กับประชาชน หลังจากที่รายการต่างๆซึ่งออกอากาศทาง สทท.11 ไม่ค่อยได้อยู่ในความสนใจของผู้ชมในวงกว้างนัก เนื่องจากนโยบายของสถานีที่เน้นหนักด้านรายการเพื่อการศึกษาและความรู้เป็นหลักนั่นเอง

ความเป็นมาของการถ่ายทอดสด

การถ่ายทอดสดแอตแลนต้าเกมส์ครั้งนี้เกิดจากการตัดสินใจของอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ นายชั้น พูลสมบัติ ตั้งแต่เมื่อครั้งที่ยังดำรงตำแหน่ง รปว. เมื่อ 2 ปีที่แล้ว ซึ่งได้เดินทางไปร่วมการ

ประชุมคณะกรรมการกีฬาของเอเบีย หรือ Sport Study Group (SSG) กับคุณชูศักดิ์ รongสวัสดิ์ ซึ่ง เป็น Sport Controller ของกรมประชาสัมพันธ์ ที่จะแสดงความจำนงที่จะขอเข้าร่วมแพร่ลิขสิทธิ์ การถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 26 ที่แอตแลนต้า กับสหภาพการกระจายเสียงแห่ง ภูมิภาคพื้นเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Broadcasting Union) หรือที่เรียกกันสั้นๆว่า เอเบีย (ABU) ซึ่ง ในครั้งนี้จำนวนองค์กรสมาชิกเอเบียที่เข้าร่วมในเอเบียพูลครั้งนี้มี 14 องค์กร จาก 9 ประเทศ เหตุที่ ต้องขอร่วมแพร่ลิขสิทธิ์ก็เนื่องจากว่าลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสัญญาณการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกนั้นมี ราคาแพงมาก ทำให้บรรดาประเทศสมาชิกเอเบียทั้งหลาย อาทิ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ฮองกงและไทย ฯลฯ จึงต้องร่วมกันแพร่ค่าลิขสิทธิ์ภายใต้การดำเนินการและประสานงาน ของเอเบีย โดยมีทีมงานจาก TVB-Hong Kong เป็นผู้ทำหน้าที่เชื่อมโยงสัญญาณภาพจากห้อง Master Control ของ Host Broadcaster ซึ่งได้แก่ Atlanta Olympic Broadcasting (AOB) มาให้ ประเทศสมาชิกอีกทอดหนึ่ง รวมตลอดทั้งอำนวยความสะดวกในการจองช่องสัญญาณดาวเทียม เพื่อการส่งสัญญาณภาพการแข่งขันกีฬาทุกชนิดผ่านดาวเทียมกลับไปยังประเทศสมาชิกตามความ ต้องการต่อไป

วัตถุประสงค์ของการถ่ายทอด

ในการดำเนินงานถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ สทท.11 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ ในการถ่ายทอดเป็น 3 ประการ คือ

ประการแรก เพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านการศึกษาและรายงานผลการแข่งขันกีฬาระดับโลก ซึ่ง เป็นการแข่งขันที่ประชาชนทั่วโลกให้ความสนใจผ่านสื่อมวลชนของรับไปสู่ประชาชนทั่วประเทศ

ประการที่ 2 เพื่อทำหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนของรัฐในการรายงานข่าว ผลการแข่งขันของ นักกีฬาไทยที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาระดับโลกในครั้งนี้

ประการที่ 3 เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาของชาติตามนโยบายของรัฐ

จากวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ข้อนี้ จะเห็นได้ว่าในวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เป็นการแสดงให้เห็นว่า สทท.11 ซึ่งโดยปกติจะหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารด้านการศึกษาและความรู้ต่อประชาชน การที่ สทท. 11 ดำเนินการเผยแพร่ข่าวสารด้านการศึกษา ถือว่าเป็นการเปลี่ยนรูปแบบใหม่ในการดำเนินงาน ส่วนในวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 จะเห็นได้ว่า สทท.11 มุ่งที่จะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะสื่อมวลชนเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน เนื่องจากการแข่งขันกีฬาแต่ละครั้ง คนไทยให้ความสนใจเป็น

อย่างมากเนื่องจากประเทศไทยได้ส่งนักกีฬาเข้าแข่งขันด้วย โดยเฉพาะกีฬาบางชนิดคนไทยก็มีความหวัง เช่น มวย เป็นต้น ดังนั้น สทท.11 จึงมุ่งที่จะปฏิบัติหน้าที่เผยแพร่ข่าวสารด้านนี้อย่างเต็มที่ในฐานะสื่อมวลชน ส่วนวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เนื่องจาก สทท.11 เป็นสื่อมวลชนของรัฐ เพราะฉะนั้นการดำเนินงานจึงต้องอยู่ภายใต้นโยบายของรัฐ ดังนั้น สทท.11 จึงถือเป็นหน้าที่อย่างหนึ่งที่จะตอบสนองนโยบายต่างๆ

คณะกรรมการ

เพื่อให้การถ่ายทอดสดเป็นไปตามนโยบายที่ได้วางไว้ กรมประชาสัมพันธ์จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการด้านโทรทัศน์ในการรับผิดชอบงานด้านต่างๆ ดังนี้

1. คณะกรรมการเตรียมงานถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก 2539 (27 คน)

เพื่อให้การเตรียมงานถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย กรมประชาสัมพันธ์จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเตรียมงานถ่ายทอดสดๆ เนื่องจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกรมประชาสัมพันธ์จำเป็นต้องประสานงานทั้งในด้านการผลิตรายการและเทคนิค รวมทั้งประสานงานต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

2. คณะทำงานปฏิบัติหน้าที่ ณ ห้องส่ง สทท.11 (56 คน)

เพื่อให้การปฏิบัติงานถ่ายทอดด้านโทรทัศน์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย กรมประชาสัมพันธ์จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานปฏิบัติหน้าที่ ณ ห้องส่ง สทท.11 ดังนี้ คือ ผู้ควบคุมการถ่ายทอด, ผู้ช่วยผู้ควบคุมการถ่ายทอด, ผู้ผลิตรายการ, ผู้กำกับรายการ, ผู้ตรวจสอบรายการ, ผู้ประสานข้อมูล, ผู้กำกับเวที, ผู้ตัดต่อรายการและสเปคต, ผู้บันทึกเทปสัญญาณ, ผู้โปรโมทรายการและผู้ควบคุมสัญญาณดาวเทียมและไมโครเวฟ

3. คณะทำงานจัดทำแผนงานถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกทางวิทยุโทรทัศน์ (11 คน)

เพื่อเตรียมแผนงานถ่ายทอดการแข่งขันและผังเวลาการออกอากาศ ตลอดจนรูปแบบของรายการ

4. คณะทำงานปฏิบัติหน้าที่ประสานงานวิทยุโทรทัศน์ (17 คน)

เพื่อประสานงานการถ่ายทอดและการออกอากาศ ณ ห้องส่งที่กรุงเทพฯ

5. คณะทำงานที่เดินทางไปปฏิบัติงานที่สหรัฐอเมริกา (23 คน)
เพื่อผลิตรายการและรายงานข่าวเพื่อถ่ายทอดกลับมายังประเทศไทย

นอกจากคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานดังกล่าวแล้ว ในทางปฏิบัติจริงๆ ยังมีกลุ่มทำงานที่ถูกกำหนดตัวขึ้น โดยเฉพาะเพื่อมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่มีการออกคำสั่งอย่างเป็นทางการอีกด้วย นั่นคือ คณะทำงานที่รับผิดชอบการคัดเลือกโปรแกรม การจัดผังการออกอากาศ เนื่องจากเป็นทีมที่เคยทำงานถ่ายทอดการแข่งขันฮิโรชิม่า ที่ญี่ปุ่นมาก่อน เพราะฉะนั้นจึงสรุปได้ว่าคณะทำงานที่ปฏิบัติหน้าที่ถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ 26 ของ สทท.11 สามารถแยกออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ

ประเภทแรก คือ คณะทำงานที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ สทท.11 ที่กรุงเทพฯ

ประเภทที่ 2 คือ คณะทำงานที่ปฏิบัติหน้าที่ ณ แอดแลนตา ประเทศสหรัฐอเมริกา

คณะทำงานทั้ง 2 ประเภทนี้จะอยู่ภายใต้คณะกรรมการเตรียมงานถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก 2539 ที่มีอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ นายชั้น พูลสมบัติ เป็นประธานกรรมการ

การเตรียมงานถ่ายทอด

ก่อนที่จะมีการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ ทาง สทท.11 มีการเตรียมงานในด้านต่างๆ ล่วงหน้ามาอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 2 ปี ก่อนการแข่งขัน ซึ่งในส่วนของ การเตรียมงานนี้ ผู้วิจัยจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

การเตรียมงานทั่วไป

1. การเตรียมงานด้านลิขสิทธิ์กับเอบียู

เนื่องจากประเทศไทยเป็นหนึ่งในสมาชิกสามัญของสหภาพวิทยุและโทรทัศน์แห่งเอเชียและแปซิฟิก หรือเอบียู ร่วมกับประเทศอื่นๆ ในย่านเอเชียและแปซิฟิกอีก 45 ประเทศ กิจกรรมของเอบียูจะเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประเทศสมาชิกทั้งด้านการแลกเปลี่ยนข่าวสารทางโทรทัศน์ ด้านรายการ กีฬา เป็นต้น และในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ก็เช่นเดียวกัน เอบียูจะถามประเทศที่เป็นสมาชิกก่อนว่าประเทศใดสนใจที่จะถ่ายทอดการแข่งขันโอลิมปิกครั้งนี้ ถ้าองค์กรสมาชิกตั้งแต่ 5 องค์กรขึ้นไปสนใจ เอบียูจะเป็นผู้ดำเนินการซื้อลิขสิทธิ์เพื่อออกอากาศทางวิทยุและโทรทัศน์

ให้ โดยองค์สมาชิกร่วมกันออกค่าใช้จ่ายดังกล่าว ซึ่งในการดำเนินการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้มีประเทศที่เข้าร่วมในเอเปียพลทั้งหมด 12 หน่วยงานจาก 8 ประเทศ ได้แก่ TVB ฮองกง, CCTV จีน, TVRI อินโดนีเซีย, RCTI อินโดนีเซีย, SCTV อินโดนีเซีย, ANTV อินโดนีเซีย, RTM มาเลเซีย, NBT ไทย, AIR อินเดีย, TCS สิงคโปร์, ATV ฮองกง, IRIB อิหร่าน

โดยในครั้งนี้มีการตกลงให้ลิขสิทธิ์กับเอเปียและประเทศสมาชิกภายในวงเงิน 5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 125 ล้านบาท ซึ่งในจำนวนนี้ประเทศสมาชิกทั้ง 12 องค์กร ร่วมกันรับผิดชอบ สำหรับประเทศไทยจะต้องชำระค่าลิขสิทธิ์เป็นเงิน 56,700 เหรียญสหรัฐ โดย กปส. จะจ่ายร่วมกับ ทรท. ส่วนละ 28,350 เหรียญสหรัฐ หรือประมาณ 708,750 บาท มีการแบ่งชำระเป็น 4 งวด

จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานเรื่องลิขสิทธิ์ในลักษณะนี้จะช่วยลดค่าใช้จ่ายได้เป็นจำนวนมากเมื่อเปรียบเทียบกับ การติดต่อโดยตรงกับประเทศเจ้าภาพ กล่าวคือ ประเทศใดที่มีการติดต่อโดยตรงกับประเทศเจ้าภาพประเทศนั้นต้องซื้อลิขสิทธิ์จากประเทศเจ้าภาพในปริมาณที่สูงมาก และต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเพียงประเทศเดียว

2. การเตรียมสถานที่ปฏิบัติงานในศูนย์ถ่ายทอดวิทยุโทรทัศน์นานาชาติ (International Broadcasting Center : IBC)

เนื่องจากการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ ลักษณะแรกเป็นการรับสัญญาณถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาจากเอเปียเพียงอย่างเดียว และลักษณะที่ 2 เป็นการรับสัญญาณถ่ายทอดการแข่งขัน รวมทั้งการเข้าพื้นที่ภายในศูนย์ถ่ายทอดวิทยุโทรทัศน์นานาชาติ หรือ International Broadcasting Center (IBC) ในการดำเนินงานถ่ายทอดสดการแข่งขันครั้งนี้ โทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจจะมีลักษณะในประเภทแรก ส่วน สทท.11 จะมีลักษณะในประเภทที่ 2 ซึ่ง สทท.11 ได้เข้าพื้นที่ไว้จำนวน 300 ตารางเมตร ที่เมืองแอดแลนต้า เพื่อใช้เป็นห้องปฏิบัติการในการถ่ายทอดวิทยุและโทรทัศน์ ตลอดจนจัดทำรายงานสดส่งผ่านดาวเทียมเพื่อออกอากาศในประเทศ ในการเตรียมงานในส่วนนี้ กรมประชาสัมพันธ์ต้องชำระค่าพื้นที่ ค่ากันห้อง ค่าอุปกรณ์สำนักงาน ตลอดจนค่าติดตั้งคู่สายถ่ายทอดและอุปกรณ์เสียงบรรยาย และค่าวงจรโทรคมนาคมเสียงบรรยาย ณ จุดบรรยายตามสนามแข่งขันต่างๆด้วย ซึ่งการตัดสินใจเข้าพื้นที่ภายในศูนย์ถ่ายทอดวิทยุโทรทัศน์นานาชาติ หรือ IBC เนื่องจากจะได้รับสิทธิพิเศษมากมายในฐานะผู้เข้าพื้นที่ ได้แก่

ประการแรก จะมีสิทธิในการที่จะบันทึกสัญญาณภาพการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาทุกชนิด จากทุกสนาม หรือที่เราเรียกกันว่า Feed จากทุกสนามไว้ได้ และสามารถคัดเลือกนำออกอากาศในช่วงที่เหมาะสมต่างๆ ได้ตามความต้องการ

ประการที่ 2 การที่มีภาพ Feed จากทุกสนามจะเป็นผลดีต่อการรายงานผลการแข่งขันกีฬาเด่นๆทุกชนิดทุกวันทางทีวีช่อง 11 เพราะจะมีภาพ Footage ที่สามารถเลือกมาประกอบเนื้อข่าวกีฬาอะไรก็ได้ที่เหมาะสมตามความต้องการ โดยไม่ต้องรอรายงานผลการแข่งขันเฉพาะชนิดกีฬาที่ได้ของสัญญาณถ่ายทอดสดหรือที่มีการสรุปลงใน Daily Summary ซึ่งทางเอบียูทำสรุปไว้ให้แล้วเท่านั้น อันนี้จะเป็นข้อได้เปรียบด้านข้อมูล

ประการที่ 3 สามารถติดต่อเทพการการแข่งขันกีฬาที่เป็นที่เรียกร้องต้องการชมให้สั้น กระชับ กะทัดรัด แล้วนำมาออกอากาศให้ดูได้ตลอดช่วงการแข่งขันฯ

ประการที่ 4 ผู้ที่เข้าพื้นที่ปฏิบัติงานใน IBC ทุกหน่วยงาน จะได้รับสิทธิในการที่จะนำภาพการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ ไปออกอากาศซ้ำทางสถานีของตนได้ตลอดระยะเวลา 2 ปี ภายหลังการแข่งขันฯ ซึ่งผู้ชมชาวไทยจะมีโอกาสได้รับชมภาพการแข่งขันที่ประทับใจบางชนิดกันได้อีกครั้ง หากเรียกร้องต้องการชมกันจริงๆ

3. การเตรียมอุปกรณ์ที่นำไปผลิตรายการ

กรมประชาสัมพันธ์ต้องเช่าอุปกรณ์ผลิตรายการ เนื่องจาก สทท.11 ไม่มีอุปกรณ์สำรองที่จะนำไป และหากกรมประชาสัมพันธ์จัดซื้อ จัดหาหรือเช่าอุปกรณ์จาก IBC ราคาจะสูงกว่าที่ได้เตรียมการจัดเช่าอุปกรณ์ทั้งหมดไว้เอง นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นและเหตุผลด้านเทคนิคอื่นๆ ดังนี้

- ระบบของเจ้าภาพ (IBC) เป็นระบบ NTSC ทั้งหมด (ทุกหน่วยที่ไปทำงานที่ IBC จะใช้ระบบ NTSC ทั้งหมด) การที่ กปส. มี Mini Studio ใน IBC หากนำระบบ PAL เข้าไปใช้จะต้องมีหน้าที่ Convert สัญญาณให้เจ้าภาพในการส่งสัญญาณกลับเมืองไทยด้วย

- หากใช้อุปกรณ์เปลี่ยนระบบสัญญาณ (System Converter) จะต้องใช้เครื่องจำนวนมาก และแต่ละเครื่องต้องคุณภาพดี เพราะกีฬาเป็นสัญญาณภาพชนิด Fast Moving มิฉะนั้นจะได้ภาพที่ไม่มีคุณภาพ

- ระบบไฟฟ้ามีปัญหาเนื่องจาก Frame Sync ไม่เท่ากันอาจมีปัญหา Phase Shift ทำให้ภาพเลื่อนได้ นอกจากนี้ระบบไฟฟ้ายังเป็นระบบ 110V/60 Hz ด้วย

- สทท.11 ไม่มีอุปกรณ์ระบบ PAL ครอบคลุมต้องจัดเช่า

4. การเตรียมที่พักเจ้าหน้าที่

เนื่องจากเจ้าหน้าที่ที่เดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ ณ นครแอตแลนต้ามีจำนวน 23 คน และต้องปฏิบัติหน้าที่ติดต่อกันกว่า 20 วัน กรมประชาสัมพันธ์จึงได้พิจารณาเช่าบ้านพักจำนวน 2 หลัง ในราคารวม 22,360 เหรียญสหรัฐ เพื่อเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะการพักตามโรงแรมต่างๆ จะทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก รวมทั้งมีเครื่องอำนวยความสะดวกพร้อมและสามารถเดินทางจากที่พักไปยังศูนย์ IBC ได้สะดวก บ้านพักดังกล่าวอยู่ในเขตอำเภอ Decatur อยู่ห่างจากศูนย์ IBC 6 ไมล์ และใช้เวลาเดินทางจากที่พักถึง IBC ประมาณ 15 นาที โดยทางรถไฟ เจ้าหน้าที่สามารถเข้าพักได้ตั้งแต่วันที่ 8 กรกฎาคม ถึงวันที่ 6 สิงหาคม 2539

5. ประชุมนักวิทยุและโทรทัศน์นานาชาติ (World Broadcaster Meeting : WBM)

เป็นการประชุมวิทยุกระจายเสียงและโทรทัศน์ระดับโลกหรือนานาชาติ เพื่อให้วิทยุและโทรทัศน์ได้มีโอกาสเข้ารับทราบข้อมูลการดำเนินงานของประเทศเจ้าภาพหรือคณะกรรมการจัดการแข่งขันในด้านต่างๆ รวมทั้งพบปะกับบุคลากรเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งรับผิดชอบในแต่ละด้านของเจ้าภาพ และเข้าหาสื่อมวลชนหรือสอบถามปัญหาต่างๆ ในการเตรียมงานถ่ายทอดและรายงานผลการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่จะเกิดขึ้นระหว่างวันที่ 20 ก.ค.-5 ส.ค. 39 ณ เมืองแอตแลนตา ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการประชุมมีการจัดทั้งหมด 3 ครั้ง ซึ่งกรมประชาสัมพันธ์ได้มอบหมายให้นายวิจิตร วุฒิจันทร์ รองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ และนายชูศักดิ์ รองสวัสดิ์ หัวหน้าฝ่ายผลิตรายการและประสานงานกีฬาระหว่างประเทศ เข้าร่วมประชุม

7. การจัดทำ ID Cards สำหรับเจ้าหน้าที่

กรมประชาสัมพันธ์ได้ส่งแบบฟอร์มขอทำบัตร ID Cards สำหรับเจ้าหน้าที่ทั้ง 23 คน ที่จะเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ ณ เมืองแอตแลนตา โดยการส่งผ่านทางเอบียู

8. การเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆที่จำเป็นสำหรับดำเนินการถ่ายทอดการแข่งขัน ได้แก่ รถยนต์ 4 คัน โทรศัพท์มือถือ 3 เครื่อง และ ม้วนเทปบันทึกรายการ

9. การประสานการถ่ายทอดสัญญาณกับการสื่อสารแห่งประเทศไทย เพื่อเตรียมถ่ายทอดสัญญาณทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม

การเตรียมการด้านรายการ

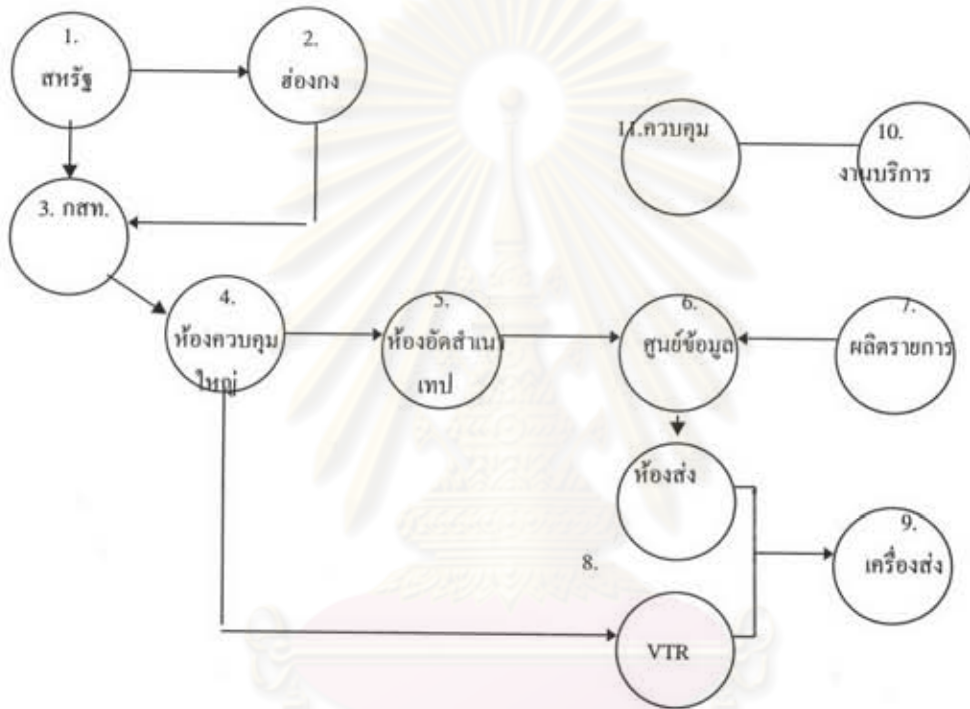
ในส่วนของการเตรียมงานในด้านรายการ สทท.11 จัดให้มีการประชุมเจ้าหน้าที่ สทท.11 ที่เกี่ยวข้องในฝ่ายต่างๆ คือ ฝ่ายผลิตรายการ ฝ่ายจัดรายการ ฝ่ายข่าว และฝ่ายเทคนิคหลายครั้ง โดยมีการประสานการถ่ายทอดด้านรายการและเทคนิคและรายงานผลร่วมกับกลุ่มคณะปฏิบัติงาน (Operation Group) ของเอบียู และได้มีการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ลงมือปฏิบัติงานใน 2 ส่วน คือ เจ้าหน้าที่ที่ประจำอยู่ ณ สทท.11 และ เจ้าหน้าที่ที่เดินทางไปปฏิบัติงานที่แอตแลนตา

เจ้าหน้าที่เฉพาะกิจจะเป็นผู้รับผิดชอบด้านการคัดเลือกโปรแกรมเพื่อจัดทำผังการออกอากาศจาก โปรแกรมการออกอากาศ (Transmission plan) ที่กลุ่มคณะปฏิบัติงาน (Operation Group) ของเอบียูเป็นผู้จัดทำขึ้น ซึ่งโปรแกรมการออกอากาศดังกล่าว กลุ่มปฏิบัติงานของเอบียูจะมี ทีมผู้เชี่ยวชาญในด้านเทคนิคและโปรแกรมทำหน้าที่คัดเลือกประเภทกีฬาที่สมาชิกให้ความสนใจ ซึ่งโปรแกรมจะมีอยู่ 2 ประเภท คือ Multilateral เป็นสัญญาณการแข่งขันกีฬาแต่ละประเภท ซึ่งกรมประชาสัมพันธ์ได้เลือกใช้ตามแผนการส่งสัญญาณภาพในแต่ละวัน เป็นสัญญาณที่หลายๆ ประเทศรับ และ Unilateral เป็นสัญญาณสรุปรายงานและเจาะลึกสถานการณ์การแข่งขัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของ นักกีฬาไทย ผู้ฝึกสอน ผู้จัดการทีม ผู้เกี่ยวข้องในวงการกีฬา ความเคลื่อนไหว และเหตุการณ์ที่น่าสนใจต่างๆที่เกี่ยวกับการแข่งขัน ซึ่งทีมงานของ สทท.11 ที่เดินทางไปจะผลิตรายการส่งให้ทุกวันๆละ 30 นาที

นอกจากนี้โปรแกรมอีกลักษณะหนึ่งเป็นรายการชุดที่ Operation Group ผลิตขึ้นมาเอง ประกอบด้วย พิธีเปิด พิธีปิด สรุปผลการแข่งขันประจำวัน และฟุตบอลรอบสุดท้าย เพราะฉะนั้นสรุปได้ว่าการเตรียมงานถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ของ สทท.11 เป็นการเตรียมงานค่อนข้างยุ่งยาก ต้องอาศัยผู้ที่มีความชำนาญและประสบการณ์มากพอที่จะทำให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้

ขั้นตอนในการถ่ายทอดกีฬาโอลิมปิก

เมื่อเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆเรียบร้อยแล้ว ทั้งในส่วนที่อยู่กรุงเทพฯและในส่วนที่อยู่แอตแลนตา ในขั้นตอนนี้ทีมงานทั้งหมดที่แต่งตั้งและไม่ได้แต่งตั้งขึ้นมาจะร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่ เพื่อให้บรรลุนโยบายการถ่ายทอดที่ตั้งเอาไว้ และเพื่อให้เข้าใจถึงขั้นตอนในการถ่ายทอดสัญญาณในส่วนนี้มากขึ้น ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็นแผนภาพดังต่อไปนี้

แผนภาพที่ 2 แสดงผังการปฏิบัติงานถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกของ กสท.11

จากแผนภาพที่ 1 แสดงเห็นได้ว่า จากหมายเลข 1 เมื่อทีมงานที่อยู่แอตแลนตาในส่วนที่เป็นโทรทัศน์ทั้งหมด 16 คน จะข่าวความเคลื่อนไหวในวงการกีฬา บันทึกเทปการแข่งขันจากสนาม ตัดต่อ เป็นรายการ สรุปข่าวประจำวัน จัดส่งสัญญาณภาพ-เสียง (30 นาที/วัน) ส่งแฟกซ์ข้อมูลและเทปการศึกษา EMS ศึกษาข้อมูลเพื่อเตรียมการถ่ายทอดกีฬาในเวลาต่อไป พร้อมแล้วก็จะมีการส่งเป็นสัญญาณภาพต่อไปยังหมายเลข 3 และพร้อมพร้อมทั้งสัญญาณเสียงไปยังหมายเลข 2

หมายเลข 2 จะรับสัญญาณเสียงจากแอตแลนตาต่อมาที่ฮ่องกง เพื่อรับสัญญาณเสียงการบรรยายภาษาอังกฤษ

หมายเลข 3 การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท.) และองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย (ทศท.) รับสัญญาณภาพและเสียงจากสนาม เป็นเสียงบรรยายภาษาอังกฤษ ส่งให้ สทท.11

หมายเลข 4 ห้องควบคุมใหญ่ (Master Control Room : MCR) รับสัญญาณภาพและเสียงจาก กสท. ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ประจำที่ กสท. 1 คนส่งสัญญาณภาพและเสียงให้ DUB ส่งสัญญาณให้ห้องส่งแพร่ภาพฯ ในส่วนนี้มีช่างเทคนิค 3 คน

หมายเลข 5 ห้องอัดสำเนาเทป (DUB) รับสัญญาณภาพและเสียงลงเทป ลงเสียงพากย์เสียงบรรยายการแข่งขัน ซึ่งมีช่างเทคนิคอยู่ 3 คน

หมายเลข 6 เป็นศูนย์ข้อมูล ทำหน้าที่ประสานข้อมูลจาก แอดแลนดา ห้อง DUB ห้อง MCR VTR และผู้บรรยาย จัดทำผังรายการ คัดเลือกโปรแกรมการแข่งขันเพื่อจัดทำ Post จัดทำข้อมูลโปรโมท สปอต ทิวการตัด-ต่อ ตรวจสอบรายการที่จะบรรจุ รับฟังข้อคิดเห็นและมอบข้อมูลประชาสัมพันธ์ให้งานส่งเสริมฯ ซึ่งเจ้าหน้าที่ในส่วนนี้จะเป็นเจ้าหน้าที่จากฝ่ายจัดรายการและฝ่ายผลิตรายการ จำนวน 8 คน

หมายเลข 7 เป็นฝ่ายผลิตรายการ โดยทำหน้าที่ผลิตรายการในห้องส่ง จัดทำ Post โปรแกรมต่างๆที่จะนำออกอากาศ สปอตโปรโมทรายการ

หมายเลข 8 เป็นห้องส่งและห้องเทป ทำหน้าที่กำกับดูแลการใช้เครื่องมืออุปกรณ์เกี่ยวกับกล้อง แสง เสียง ภาพ ไฟฟ้า โทรทัศน์ การใช้ VTR ในส่วนนี้จะเป็นช่างเทคนิคจำนวน 11 คน

หมายเลข 9 เป็นเครื่องส่ง จะทำหน้าที่รับสัญญาณ กำกับดูแล ปรับสัญญาณภาพและเสียงเพื่อการออกอากาศ เป็นช่างเทคนิคจำนวน 2 คน

หมายเลข 10 เป็นงานบริการ ทำหน้าที่ให้การสนับสนุนการจัดพิมพ์ติด งานธุรการ โอเปอร์เรเตอร์ พนักงานขับรถและสวัสดิการอาหาร เป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงานจำนวน 6 คน

หมายเลข 11 เป็นส่วนของผู้ควบคุมการออกอากาศ ทำหน้าที่กำกับดูแล ขบวนการผลิตการจัดรายการ การออกอากาศตลอดรายการ ในส่วนนี้จะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมอำนวยการ 1 คน ควบคุมด้านเทคนิค 1 คน ควบคุมด้านบริหาร 1 คน ผู้ช่วยควบคุมด้านรายการ 1 คน

จะเห็นได้ว่าหมายเลข 1 เป็นทีมงานที่ปฏิบัติงานที่แอตแลนตา สหรัฐอเมริกา และหมายเลข 4-11 เป็นทีมงานที่อยู่ที่ สทท.11 ซึ่งในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ใน สทท.11 จะมีการทำงานกันเป็นภาค ซึ่งใน 1 ภาคจะมี 8 ชั่วโมง รวมเจ้าหน้าที่ใน 1 ภาค ประมาณ 40 คน

งบประมาณที่ใช้ดำเนินการถ่ายทอด

จากการศึกษาพบว่า งบประมาณที่ใช้ในการถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้มาจากงบรายได้ของกรมประชาสัมพันธ์ทั้งหมด โดยในเบื้องต้น สทท.11 ได้ตั้งงบประมาณการถ่ายทอดโอลิมปิกครั้งนี้เป็นเงิน 15 ล้านบาท เพื่อใช้เป็นค่าซื้อสัญญาณจากสหภาพวิทยุโทรทัศน์กระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งเอเชียหรือเอบียู เป็นแพ็คเกจที่ทางเอบียูได้จัดทำเป็นโปรแกรมการถ่ายทอดให้เลือกเป็นเงินประมาณ 10 ล้านบาท กับค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการส่งคณะทำงานไปทำข่าวและสตูปีพิเศษ ตลอดจนเช่าบุทภายในศูนย์ IBC เพื่อให้ได้ไฮไลต์สำหรับทีมข่าวจำนวน 20 คน และค่าใช้จ่ายอื่นๆที่จำเป็น โดยในส่วนนี้เป็นเงินจำนวนประมาณ 5 ล้านบาท

แต่หลังจากการถ่ายทอดของ สทท.11 ผ่านไปได้ไม่นานก็มีเสียงตอบรับจากผู้ชมเข้ามาอย่างล้นหลาม เพื่อต้องการให้ถ่ายทอดกีฬาชนิดอื่นๆ ซึ่งทาง สทท.11 ก็ได้ตอบสนองความต้องการของผู้ชมในจุดนี้ โดยมีการซื้อสัญญาณเพิ่มเติมจากที่ซื้อไว้แต่เดิม ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นไปสูงถึง 20 ล้านบาท และในการของบประมาณของ สทท.11 ในแต่ละครั้งก็ต้องผ่านขั้นตอนที่ซับซ้อนตามระบบราชการ ซึ่งในจุดนี้เป็นเรื่องยุ่งยากและต้องใช้เวลา

นายชั้น พูลสมบัติ อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ (อ้างไว้ในผู้จัดการรายวัน วันที่ 6 ส.ค. 39) กล่าวว่า “ผมว่า เรื่องการของบประมาณของ สทท.11 แม้ว่าจะเป็นเงินก้อนโต แต่ถ้า สทท.11 สามารถพิสูจน์ตนเองได้ว่าทำได้จริงเรื่องการของบเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายต่างๆก็ไม่ใช่เรื่องยากที่จะขอ..” จากการประมาณการงบประมาณค่าใช้จ่ายในการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งนี้ มีรายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงงบประมาณที่ใช้ดำเนินการถ่ายทอด

ที่	รายการที่ดำเนิน	ประมาณการค่าใช้จ่าย		ค่าใช้จ่ายที่ชำระแล้ว		วันที่ชำระเงิน	หมายเหตุ
		เห รื ย ญ สหรัฐ	บาท	เห รื ย ญ สหรัฐ	บาท		
1.	ค่าลิขสิทธิ์ถ่ายทอด - งวดที่ 1 - งวดที่ 2 - งวดที่ 3 - งวดที่ 4	28,350.00 7,087.50 7,087.50 11,340.00 2,835.00	708,750.00 - - - -	7,087.50 7,087.50 - -	178,908.88 175,932.13 - -	8 ธ.ค 37 26 พ.ค 38	-ค่าชำระเป็นเงินบาทแตกต่างกันอัตราแลกเปลี่ยนขณะนั้น - งวดที่ 3 และ 4 อยู่ระหว่างขออนุมัติโอนเงิน
2.	ค่าเช่าพื้นที่ศูนย์ IBC	12,600.00	315,000.00	12,600.00	312,650.00	12 พ.ค 38	
3.	ค่าบริการและค่าซื้อรายการ	50,000.00	1,250,000.00	50,000.00	1,238,400.00	29 มิ.ย 38	
4.	ค่าบริการ ค่าติดตั้งคู่สายถ่ายทอดและอุปกรณ์เสียงบรรยาย	15,020.00	375,500.00	15,020.00	372,645.00	29 มิ.ย 38	
5.	ค่าติดตั้งอุปกรณ์ จูคบรรยาย	800.00	20,000.00	672.00	17,802.44	12 ก.ย 38	
6.	ค่าติดตั้งห้องปฏิบัติการ IBC	29,200.00	730,000.00	17,718.25	447,931.45	28 ธ.ค 38	
7.	ค่าเช่าวงจรโทรคมนาคม	16,000.00	400,000.00	12,000.00	302,760.00	28 ธ.ค 38	
8.	ค่าที่พักเจ้าหน้าที่ - งวดที่ 1 - งวดที่ 2 - งวดที่ 3 - งวดที่ 4	22,360.00 11,180.00 11,180.00 8,280.00 15,025.00	559,000.00 279,500.00 279,500.00 211,140.00 383,137.50	11,180.00 - - -	282,747.80 - - -	30 พ.ค 38 - - -	
9.	ค่าเช่าห้องสัญญาณดาวเทียมขาขึ้น	48,000.00	2,500,000.00	-	-	-	
10.	ค่าเช่าห้องสัญญาณดาวเทียมขาลง	152,000.00	3,500,000.00	-	-	-	
11.	ค่าเช่าอุปกรณ์ผลิตรายการในต่างประเทศ - งวดที่ 1 50% - งวดที่ 2 50% - งวดที่ 3 50%	136,200.00 68,100.00 34,050.00 34,050.00	3,405,000.00 1,736,550.00 868,275.00 868,275.00	68,100.00 34,050.00 34,050.00	1,736,550.00 868,275.00 868,275.00	14 มิ.ย 39	
12.	ค่าจัดซื้อม้วนเทปบันทึกการ 16 วัน	19,700.00	502,350.00	-	-	-	
13.	ค่าพาหนะในต่างประเทศและค่าขนส่งอุปกรณ์	9,803.90	250,000.00	-	-	-	

ที่	รายการที่ดำเนิน	ประมาณการค่าใช้จ่าย		ค่าใช้จ่ายที่ชำระแล้ว		วันที่ชำระเงิน	หมายเหตุ
		เหรี ย ญ สหรัฐ	บาท	เหรี ย ญ สหรัฐ	บาท		
15	ค่าจัดซื้อวัสดุ	6,000.00	150,000.00	-	-	-	
16	ค่าเช่าโทรศัพท์ทางไกล และค่าเช่าโทรศัพท์เคลื่อนที่	10,000.00	250,000.00	-	-	-	
17	ค่าโดยสารเครื่องบินเจ้าหน้าที่	24,952.16	636,280.00	-	-	-	ค่าเดินทางไป กลับของจน.23 คน (การบินไทย และบ. เดลต้าให้ ราคาพิเศษ)
18	ค่าเช่ารถยนต์ 4 คัน สำหรับ ทำข่าวและรายงานผล	24,660.00	628,830.00	-	-	-	
19	ค่าเช่าครูฝึกห้องปฏิบัติการ ไอพีซี	3,100.00	79,000.00	-	-	-	
20	ค่าผู้บรรยายปฏิบัติหน้าที่ สหท.11 ตลอดการแข่งขัน	9,411.76	240,000.00	-	-	-	
	รวม	722,878.40	18,433,399.00				

แหล่งข้อมูล : เอกสารการประชุมคณะกรรมการเตรียมงานถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก 1996

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าเช่าห้องสัญญาณดาวเทียมทั้งขาขึ้นและขาลง มีค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากที่สุด ถึงประมาณ 6 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าเช่าอุปกรณ์ผลิตรายการในต่างประเทศก็มีจำนวนสูงเช่นกันถึงประมาณ 3 ล้านบาท ซึ่งค่าใช้จ่ายต่างนี้ สามารถแบ่งออกเป็น 6 ประเภท คือ

1. ค่าลิขสิทธิ์ คือ รายการที่ 1
2. ค่าซื้อรายการ คือ รายการที่ 3
3. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการถ่ายทอดทั้งหมด คือ รายการที่ 7 9 10
4. ค่าเช่าพื้นที่และอุปกรณ์ต่างๆที่จำเป็น คือ รายการที่ 2 4 5 6 11 12 15 19
5. ค่าสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ คือ รายการที่ 8 13 16 17 18
6. ค่าเบี่ยงเคียง คือ รายการที่ 14 20

ปัญหาและอุปสรรค

ในส่วนของปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในการดำเนินงานถ่ายทอดของ สทท.11 ในครั้งนี้ อาจแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ช่วงการเตรียมการ

จากการศึกษาพบว่าในส่วนนี้นับว่ามีปัญหาและอุปสรรคน้อยมาก เนื่องจากมีการเตรียมงานมานานและมีขั้นตอนที่ต้องปฏิบัติต่อเนื่อง และการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่บนพื้นฐานข้อมูลที่ปฏิบัติได้เสนอ อย่างไรก็ตามการดำเนินงานถ่ายทอดของ สทท.11 ในช่วงของการเตรียมการก็ยังพบปัญหาในเรื่องของการเบิกจ่ายเงินตามเงื่อนไขข้อตกลงระหว่างประเทศที่ล่าช้า ซึ่งสาเหตุก็เนื่องจากต้องผ่านหลายขั้นตอน หรือในกรณีผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบไม่เข้าใจต้องเสียเวลาชี้แจงเป็นเวลานาน นอกจากนี้การดำเนินงานในรูปกรรมการฯ อาจมีปัญหางานไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร เนื่องจากการนัดประชุมต้องขึ้นอยู่กับประธานฯ มิฉะนั้นการตัดสินใจจะทำได้ยากมาก

2. ช่วงดำเนินงานระหว่างแข่งขัน

- มีปัญหาและอุปสรรคในการประสานงานระหว่างแอดแลนตาและกรุงเทพฯ เพราะเวลาต่างกัน 11 ชั่วโมง ทำให้ผู้ปฏิบัติต้องทำงานหนักไม่มีเวลาพักผ่อน
- จำนวนเจ้าหน้าที่มีจำกัด โดยเฉพาะผู้ที่ต้องทำหน้าที่ตัดสินใจ
- การประสานกับการสื่อสารแห่งประเทศไทยมีปัญหาอยู่บ้างที่ทำให้บางโปรแกรมคลาดเคลื่อน เนื่องจากความไม่เข้าใจในงานที่ทำดีพอ และอาจมีปัญหาในการทำความเข้าใจกับเจ้าหน้าที่ทุกคน เพราะ กสท. ทำงานเป็นช่วงเวลา 8 ชั่วโมง

3. ปัญหาการประชาสัมพันธ์

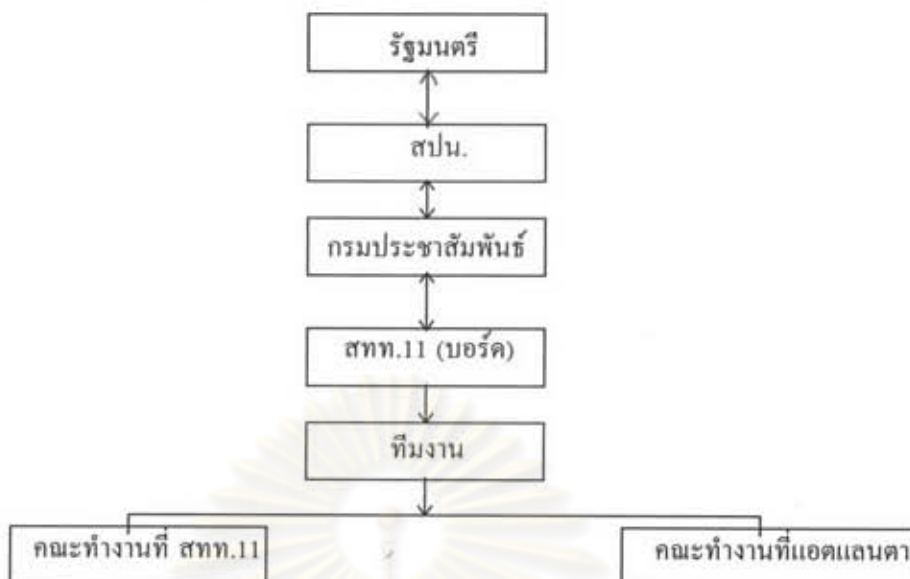
ในการดำเนินงานครั้งนี้ ทั้งก่อนและระหว่างการแข่งขันกีฬา การประชาสัมพันธ์มีน้อยทำให้ผู้ชมไม่ทราบโปรแกรมการแข่งขันที่ชัดเจนแน่นอน ขณะเดียวกันผลการดำเนินงานครั้งนี้สื่อ

มวลชนเข้าใจว่าเป็นการดำเนินงานของ ดร.สมเกียรติฯ ในขณะที่ผลงานทั้งหมดเป็นของ สทท.11 ยิ่งไปกว่านี้ยังไม่มีการประชาสัมพันธ์แก่ข่าว ซึ่งปรากฏทางสื่อมวลชนว่าการถ่ายทอดเป็นการดำเนินงานของ ดร.สมเกียรติ แทนที่จะแจ้งข้อเท็จจริงว่าเป็นของ สทท.11

ผลที่กรมประชาสัมพันธ์คาดว่าจะได้รับจากการถ่ายทอดโอลิมปิก 1996

1. กรมประชาสัมพันธ์ในฐานะสื่อมวลชนของรัฐ ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนผู้รับข่าวสารในการให้บริการข่าวสารที่เป็นความต้องการของประชาชน โดยเฉพาะในด้านกีฬาที่มีความสำคัญทั้งในด้านนโยบายและสนับสนุนการกีฬาของชาติ
2. ช่วยให้นุเคราะห์ของกรมประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะผู้ปฏิบัติงานสื่อได้มีทักษะความรู้ความสามารถในการดำเนินงานกีฬาที่สำคัญระดับโลกและช่วยให้นุเคราะห์สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติหน้าที่ในการที่ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพกีฬาเอเชียนเกมส์ในอีก 2 ปีข้างหน้า
3. ช่วยให้ประชาชนคนไทยได้รับข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อของรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้มีการพัฒนาความรู้ ความคิด ทักษะคติของประชาชนคนไทยในภาพรวมในอนาคตด้วย

ดังนั้นจากข้อมูลข้างต้นสรุปได้ว่าได้ว่าความเป็นมาของการถ่ายทอดทั้งหมดเริ่มจากกรมประชาสัมพันธ์ในฐานะที่เป็นสื่อมวลชนของรัฐ ได้เล็งเห็นถึงประโยชน์ในด้านต่างๆ จึงดำเนินการจัดการถ่ายทอดสดการแข่งขันกีฬาครั้งที่ 26 ขึ้น ซึ่งเหตุผลที่นำมาพิจารณาส่วนหนึ่ง คือ ต้องการตอบสนองนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยของคนในชาติ การประชาสัมพันธ์ให้ประเทศไทยเป็นที่รู้จักและยอมรับจากนานาชาติ รวมไปถึงการพัฒนาบุคลากรและเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการดำเนินงานของ สทท.11 เป็นการดำเนินงานภายใต้นโยบายของกรมประชาสัมพันธ์ ซึ่งขึ้นตรงกับรัฐบาล โดยผู้วิจัยได้เขียนเป็นแผนภาพรวมของการดำเนินงานของ สทท.11 ได้ดังแผนภาพที่ 3 เพื่อสามารถเห็นภาพรวมของการดำเนินงานของ สทท.11 ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

- คณะทำงานปฏิบัติงาน ณ ห้องส่ง สทท.11
- คณะทำงานจัดทำแผนงานถ่ายทอดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก
- คณะทำงานปฏิบัติหน้าที่ประสานงานวิทยุโทรทัศน์

แผนภาพที่ 2 แสดงขั้นตอนในการดำเนินงานของ สทท.11

เพราะฉะนั้นการดำเนินงานในส่วนนี้ของ สทท.11 ก็เหมือนกับหน่วยงานราชการทั่วไป ที่ การดำเนินงานถ่ายทอดไม่ว่าจะเป็นการคัดเลือกประเภทกีฬา การวางผังรายการ เมื่อทีมงานร่วมกัน พิจารณาถึงความเหมาะสมแล้ว ต้องมีการเสนอเพื่อการอนุมัติและเห็นชอบจากผู้บริหารระดับสูง ของกรมประชาสัมพันธ์ก่อน ถึงจะลงมือปฏิบัติงานได้

ศูนย์วิทยุวิทยุภาพกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย